

ko še ni bilo nobenega hotela v tem zaprtem svetu. Tu so morda najbolj prostrana smučišča v Evropi. Kot v nekakšen orjaški lijak se stekajo vse proge v Cervinio in Valtourmanche. Poleg tega ne zmanjka vse leto snega in lepe smuke, na višini iznad 3500 m. Izpod Breithorna (prek 4100 m) vodijo lepa smučišča na Plateau Rosa, kjer je možno poletno smučanje.

Nastanili smo se v hotelu Lo Stambecco na višini 2600 m. Od tu smo se vsak dan z žičnicami potegnili na Plateau Rosa 3500 m in uživali smuko 6-7 ur. Tekmovalni trening seveda ni isto kot turno smučanje. Tu je potrebno tveganje, tu je več nevarnosti in garanja. Trener ni gospodar svojega časa. Stojiš ob stezi in kritično motriš tekmovalce, jim popravljaš napake in paziš na eventualne poškodbe. Popravljajš nevarna mesta na progi, tlačiš, zasipaš in odmetavaš sneg. Vse zaradi preventive. Kljub temu sem presmučal vsaj trikrat na dan vso prago, ki je dolga skoraj kot triglavski smuk.

Nepozaben je razgled na vso mogočno rajdo vrhov v bližnji in daljni okolici. Lepo število šfiritisočakov se vzpenja v neposredni bližini, v ozadju se drži kot krona nebo-tičnikov Mont Blanc. Vsako jutro znova sem stal kakor vkopan na Plateu Rosa in strmel v barvno igro sonca in senc, vsako jutro znova sem strmel v škrlatni nadih Mont Cervina, ki ga je poljubil prvi sončni žarek. V tem ogromnem smučarskem rajju se ljudje porazgube kakor mravlje v gozdu. Zvečer sem navadno sam ovijal vijuge v mraku navzdol. Ko zadnji oddrse mimo, tedaj se šele izplača popraviti tekmovalno stezo. Nanjo vderejo zelo radi tudi turisti, čeprav redki. To je za tekmovalce, ki drve v silnem tempu po stezi, zelo nevarno. Filmal in fotografiral sem s polno paro. Izkoristiti se je izplačalo lepo vreme.

V takih razmerah mine osem dni, kot bi ustrelil. Nisem smel pomisliti na najbolj mikavno turo, na Breithorn. S Plateau Rosa dosežeš Breithorn v 2-3 urah. Užival sem tako rekoč mimogrede le turno smučanje, vedno z nahrbtnikom, kajti trener mora imeti marsikaj vedno pri roki, od filmske kamere do orodja in prve pomoči.

Tudi na povratku domov smo prevozili v enem mahu vseh osemsto km in se v polnočnih urah razveselili domačih krajev.

NEKAJ ZGLEDOV

DUŠAN NOVAK



ot strokovnega delavca me pot večkrat zanese iz naše ožje domovine pa tudi v zamejstvo, kjer spetoma opazujem prizadavanja naših kolegov, turističnih delavcev in prebivalcev nasploh, za varstvo okolja z ene strani, z druge pa, kako znajo približati vsako najmanjšo posebnost ali naradni pojav občanu, turistu, šolarju...

O tem sem že nekajkrat pisal. Turistični vestnik 1971/73 je temu prisodil žal zadnjo stran. Večjo pozornost je posvetil temu vprašanju Proteus 36/34-35. Naj na ta vprašanja opozorim še na straneh Planinskega Vestnika. Prepričan sem, da zadeva zasluži vso pozornost.

Ko smo se lani udeležili 6. mednarodnega speleološkega kongresa v Olomoucu, smo na Moravskem obiskali med drugim znamenitostmi tudi znamenito Zbrašovsko arago-nižno jamo, ki je nastala v območju enega od termomineralnih vrelcev pri Hranicah ob Bečvi. Postal sem pozoren na to, da je bila večina izvirov lepo poimenovana in turistu predstavljena ne le z imenom, tudi s podatki iz kake globine voda prihaja, kakšne izdatnosti je izvir in temperatura.

Na drugi strani Bečve je nekaj hektarov obsegajoč rezervat Hurka. Na orientacijski tabli ob vhodu so opisane poleg orientacijske skice tudi geološke, botanične in favnistične posebnosti tega območja.

Ob veliki cesti proti Liptovskemu Mikulášu na Slovaškem je ob manjšem vrelcu mineralne vode parkirni prostor, kjer se turist lahko ustavi in odžeja. Spomnil sem se na naše vrelce pri Negovi, Lormanju, Benediktu, Sratovcih itd., ki samevaio zapuščeni in z boljšo vodo, kot pa je bila ta, ki smo jo pili... pa na Močilnik, Pekel pri Borovnici, Rakov Skočjan itd., kjer poleg zgolj orientacijske table ni drugih podatkov o zanimivostih.

Med drugimi smo obiskali tudi znamenito dobšinsko Ledeno jamo, kjer napisna tabla ne opozarja le na jamo. Opisane so še druge značilnosti območja, nadmorska



Dva zgloda

Foto D. Novak



višina, značilne temperature, padavine, višina snega, značilne živali in rastline ter še kaj. Da bi nekaj podobnega stalo ob Taborski jami, Peklu v Savinjski dolini, Planinski ali Kostanjeviški jami, Ledeni jami na Stojni itd., je verjetno že kar neverjetno in nemogoče, kajne?

Zanimivo je, da so za naše razmere predrage tudi velike orientacijske table s turistično karto npr. Triglavskega narodnega parka, kot smo to srečali v Taranski Lomnici, v središču TANAPA. Na ta način se obiskovalec lahko bolje spozna z objektom, ki ga bo prehodil in varneje bo hodil.

Žal lahko naštejemo na prste ene roke naše kraje in znamenitosti, ki so opremljene temu podobno. Table so obledela in sprane, stare. Svetla izjema je seveda Divje jezero, bati se je le, da ne bo vzdrževano, kot je treba.

Mnogo je pri nas krajev, ki bi zaslužili večjo pozornost.

II. KONGRES JUGOSLOVANSKIH PLANINCEV

Planinska zveza Hrvatske je razposlala okrožnico s podpisom podpredsednika PSH dr. Željka Poljaka o II. kongresu jugoslovanskih planincev. Glasl se:

Pomen: V proslavo 100-letnice hrvatskega in jugoslovanskega planinstva bomo med drugim priredili strokovni simpozij o planinstvu. Organizator simpozija PSH je glede na že prijavljena predavanja odločil, da bi ta zbor presegal okvir simpozija in mu zato pritiče naslov kongresa jugoslovanskih planincev (prvi kongres se je vršil leta 1955 za 80-letnico našega planinstva). Drugi kongres se bo vršil 23. XI. 1974 v Zagrebu z glavno temo:

»Planinstvo v preteklosti, sedanjosti in bodočnosti.«

Na sporedu bodo tudi teme po prosti izbiri.

Način organizacije: Kongres bo organiziran na moderen način, t. j. avtorji ne bodo brali svojih referatov, marveč bodo podali le povzetke in event. pokazali diapozitive. Tako bo večina časa na razpolago diskusiji in izmenjavi mnenj. Referati bodo razmnoženi in vezani v knjigo, ki jo bodo pred kongresom po pošti prejeli vsi udeleženci, če se bodo pravočasno prijavili in plačali kotizacijo. Kongresni zbornik bo obsežna knjiga s prispevki naših najvidnejših strokovnjakov, kakršne do sedaj še nismo imeli. To bo dragocen dokument, obenem pa koristen priročnik za delo PD in planinskih aktivistov.

Kdo se kongresa lahko udeleži. Kot delegat ali obiskovalec je lahko navzoč vsak član PD, če se prijavi vsaj do 1. X. 74 in vplača kotizacijo 50 din na račun PSH, 41 000 Zagreb, Kozarčeva 22, št. 30 102-678-5535 z označbo »kotizacija za kongres«. V prijavi mora navesti natančen naslov, na katerega naj organizator pošlje kongresni zbornik in program. Neprijavljenim organizator ne jamči ne za sedež v dvorani ne za kongresne materiale. Želimo, da bi se kongresa udeležili predstavniki vseh PD SFRJ.

Kdo na kongresu lahko predava. Vsak član planinske organizacije na lastno prijavo ali na predlog planinske organizacije, če ponudi temo širše vsebine in širšega pomena, strokovno obdelano in pravočasno prijavljeno. Referati o delu in internih problemih posameznih društev ne pridejo v poštev, prednost pa imajo teme, ki na izviren način obravnavajo preteklost našega planinstva, njegove današnje probleme in dosežke ter njegovo vlogo v sodobni civilizaciji in človekovem življenju. Uradni jeziki so vsi jeziki jugoslovanskih narodov.

Temo je treba prijaviti najkasneje do 15. VI. 1974 in prijavi dodati kratko vsebino (kakih 20 vrstic). Prijava, obvestila, koordinacija in navodila – vse na naslovu organizatorja. Avtorji sprejetih tem ne plačajo kotizacije, imajo pravico do potnih stroškov in do brezplačnega kongresnega gradiva.

Nastanitev: Organizirana bo v hotelih in privatnih sobah v Zagrebu in v planinskih kočah na Medvednici. O tem bodo vsi prijavljeni pravočasno obveščeni. V primeru lepega vremena je po kongresu v načrtu skupni izlet v okolico Zagreba.

Okrožnico objavljamo, da bi se z njo seznanila čim širša planinska javnost. Op. ur.